

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗДАЧІ ЗАЛІКУ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДОКТРИНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ
ВІДНОСИН»

Тема 1. Доктринальні та законодавчі засади регулювання земельних правовідносин

Законодавчо-інституційне регулювання земельних відносин. Історичні періоди розвитку земельного законодавства України. Концептуальні засади регламентації сучасних земельних відносин. Проблеми розвитку основних інститутів земельного законодавства. Взаємодія публічно-правових і приватноправових способів впливу на учасників земельних відносин.

Перспективи виникнення нових видів земельних правовідносин.

Тема 2. Розвиток науки земельного права

Поняття та функції науки земельного права. Земельно-правова доктрина: поняття, особливості, ознаки, структура. Доктрина у правовій науці і юридичній практиці з реалізації земельних правовідносин. Доктринальні підходи до визначення земельного права як регулятора земельних правовідносин. Соціальне призначення земельного права як науки та як галузі права. Еволюція наукових досліджень про законодавче регулювання земельних відносин в Україні. Методологічні проблеми реформування земельних відносин.

Тема 3. Наукові та прикладні аспекти окреслення кола суб'єктів та об'єктного складу земельних правовідносин

Об'єктний склад земельних правовідносин. Земля як унікальний об'єкт права власності Українського народу. Проблеми реалізації права власності на землю Українського народу. Проблеми формування земельної ділянки як об'єкта відносин. Специфіка суб'єктного складу земельних відносин. Особливості земельної правосуб'єктності іноземних громадян, осіб без громадянства, іноземних юридичних осіб та іноземних держав.

Тема 4. Теоретичні та практичні проблеми набуття прав на землю суб'єктами земельних правовідносин

Інститут прав на землю: загальнотеоретичний аспект. Правова характеристика підстав набуття права приватної власності на земельні ділянки громадянами України та юридичними особами. Набуття права власності на землю територіальними громадами та державою. Відчуження земельних ділянок для суспільних потреб та з мотивів суспільної необхідності. Особливості набуття права оренди землі. Співвідношення договору оренди земельної ділянки та договору концесії. Порядок надання земельних ділянок державної або комунальної власності у постійне користування.

Законодавчі положення про обмежені речові права на земельну ділянку.

Тема 5 Сучасний стан організаційно-правового забезпечення управління та контролю в галузі використання, відтворення та охорони земель

Управлінська діяльність в сфері земельних правовідносин: специфіка та пріоритети. Характеристика видів (напрямів) діяльності, які здійснюють уповноважені органи щодо забезпечення організації раціонального й ефективного використання й охорони земель.

Загальні компетенції ієрархічної владної вертикалі України у галузі земельних відносин. Співвідношення повноважень державних органів та органів місцевого самоврядування на різних рівнях адміністрування.

Теоретичні і прикладні проблеми правового регулювання сервісних відносин у сфері використання й охорони земель. Особливості реєстраційних процедур під час набуття прав на земельні ділянки.

Тема 6. Проблеми застосування юридичної відповідальності за земельним законодавством. Аналіз судової практики

Види юридичної відповідальності в земельному праві України. Правові підстави юридичної відповідальності в земельному праві України. Склад земельного правопорушення. Класифікація правопорушень у сфері земельних відносин. Особливості цивільно-правової відповідальності в земельному праві України. Інститут кримінальної відповідальності за порушення у сфері земельних відносин. Критерії розмежування адміністративної та кримінальної відповідальності за самовільне зайняття земельної ділянки. Проблеми кваліфікації самовільного зайняття земельної ділянки та самовільного будівництва у практиці Верховного Суду.

Тема 7. Особливості правового режиму окремих категорій земель

Склад та цільове призначення земель України. Поняття правового режиму земель України. Проблемні правові питання поділу земель на категорії. Правове регулювання використання та охорони земель сільськогосподарського призначення. Поняття та склад земель житлової та громадської забудови. Особливості правового режиму земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. Землі лісгосподарського призначення. Поняття та функціональне призначення земель водного фонду. Правове регулювання використання земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

Землі запасу у складі земель України.

Тема 8. Колізії законодавчо-правового регулювання земельних правовідносин

Поняття юридичної колізії в правничій науці. Причини виникнення колізій нормативно-правових актів у сфері регулювання земельних відносин.

Недоліки правового регулювання земельних відносин в Україні. Юридичні дефекти земельно-правових норм.

Напрями вдосконалення земельного законодавства в сучасних умовах.

Проблеми ефективності земельного законодавства.

Дерегуляція як інноваційний шлях вдосконалення земельного законодавства України на сучасному етапі